

Programma Economie en vrijetijdsbesteding

Inleiding

Binnen het domein Economie en Vrijtijdsbesteding zijn belangrijke resultaten behaald. Tegelijkertijd lopen enkele trajecten anders dan eerder voorzien en zijn planningen, processen en budgetten waar nodig aangepast.

De belangrijke resultaten zijn o.a. de positionering van Vriezenveen als dynamische knoop in de concept-Ruimtelijke Ontwikkelstrategie (ROS) Twente en de ondertekening van de intentieovereenkomst West-Twente. Daarnaast zijn er relevante ontwikkelingen m.b.t. het landelijk gebied en rond Engbertsdijkerven.

Vanuit de regionale samenwerking binnen Twente en de Agenda voor Twente wordt gewerkt aan de ROS Twente. De raad heeft in 2026 kennisgenomen van de conceptversie. De positionering van Vriezenveen als dynamische knoop benadrukt de rol van Twenterand binnen de regionale ontwikkeling en biedt kansen voor wonen, economie, recreatie en bereikbaarheid. Een toelichting op de betekenis van de ROS voor de woningbouwopgave staat bij het Programmaplan Woningbouw 2024-2027 binnen het programma Ruimte.

Landelijke ontwikkelingen vormen een belangrijk kader voor de opgaven in het landelijk gebied. Het kabinet heeft eind juni 2026 een nieuwe beleidsrichting gepresenteerd voor landbouw, natuur en stikstof. De betekenis hiervan voor Twenterand, West-Twente en Engbertsdijkerven wordt nader onderzocht. De verkenning van de opgave Transitie Landelijk Gebied en het opstellen van de Omgevingsvisie lopen in 2026 zoveel mogelijk in samenhang. De gebiedsinventarisaties van de West-Twentse gemeenten worden benut voor de inhoudelijke uitwerking van de opgaven in het landelijk gebied.

Op 5 maart 2026 hebben de West-Twentse gemeenten, provincie Overijssel, waterschap Vechtstromen en andere gebiedspartners hun samenwerking bekrachtigd met een intentieovereenkomst. De landbouwpartijen hebben de intentieovereenkomst niet medeondertekend. Hierin zijn afspraken vastgelegd over de gezamenlijke uitwerking van de opgaven voor landbouw, natuur, water en leefbaarheid.

De voorbereiding van de gebiedsvisie Engbertsdijkerven loopt door. Daarnaast wordt met andere Twentse gemeenten een samenwerking verkent rond toekomstbestendige landbouw en de ontwikkeling van overgangszones bij Natura 2000-hoogveengebieden.

Binnen het programma worden keuzes voorbereid over het beheer en de ontwikkeling van sportaccommodaties. De kostenontwikkeling leidt tot een tijdelijke bijstelling van het exploitatiebudget voor de sporthal in Vriezenveen.

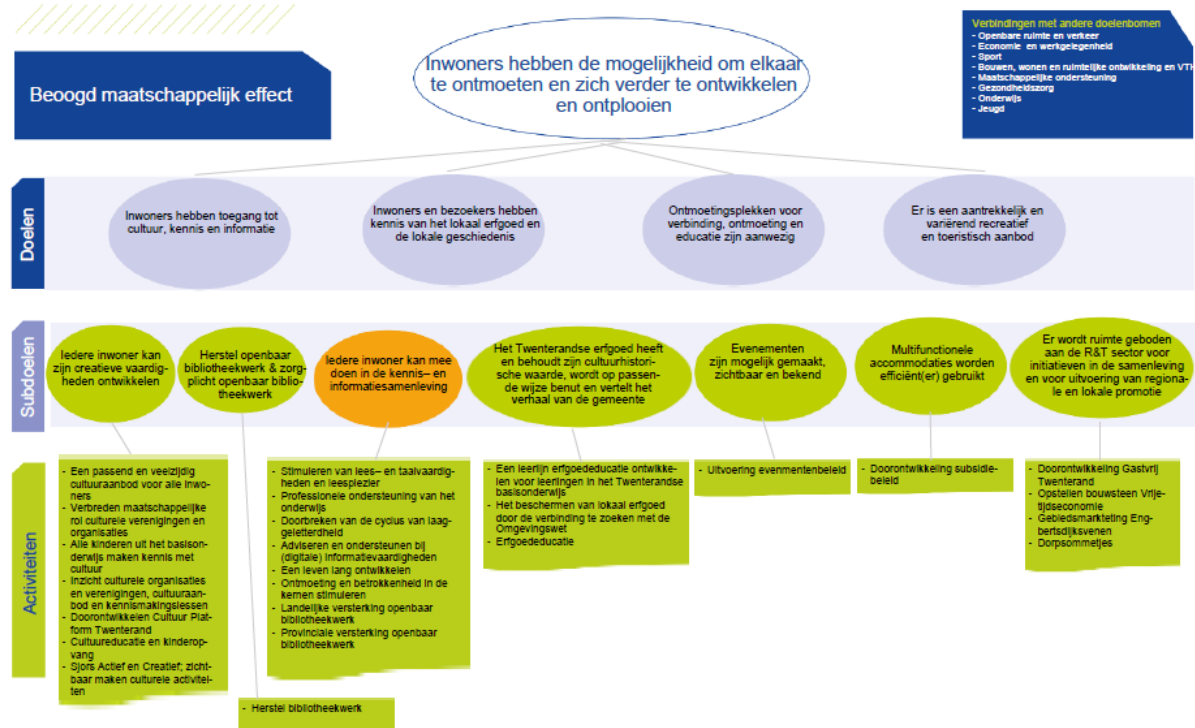
Daarnaast wordt de invoering van het nieuwe subsidiebeleid met een jaar uitgesteld en loopt het project inclusieve speeltuinen vertraging op door onderzoek naar de locaties en financiële randvoorwaarden.

De beschreven ontwikkelingen laten zien dat regionale samenwerking en samenhang tussen economie, leefbaarheid, recreatie, voorzieningen en het landelijk gebied steeds belangrijker worden. Het programma richt zich daarom op het zorgvuldig voorbereiden van keuzes die bijdragen aan een economisch vitaal en toekomstbestendig Twenterand.

Doelenboom Cultuur en Recreatie & Toerisme

Doelenboom

Cultuur en Recreatie & Toerisme | 2026

Beoogd maatschappelijk effect en doelen Cultuur, Recreatie & Toerisme

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners hebben de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en zich verder te ontwikkelen en ontplooiën

Doelen

Inwoners hebben toegang tot cultuur, kennis en informatie

Hieronder wordt verstaan het openbaar bibliotheekwerk dat het digitale en fysieke knooppunt is voor cultuur, kennis en informatie.

Inwoners en bezoekers hebben kennis van het lokaal erfgoed en de lokale geschiedenis

Hieronder wordt verstaan de erfgoedinstellingen in onze gemeente (bijv. de lokale musea zoals bijvoorbeeld Het Historisch Museum Vriezenveen en het Veenmuseum).

Ontmoetingsplekken voor verbinding, ontmoeting en educatie zijn aanwezig

Hieronder wordt verstaan fysieke ontmoetingsplekken zoals CCK2, De Klaampe, Het Punt en dergelijke, maar ook digitale ontmoetingsplekken.

Er is een aantrekkelijk en variëren recreatief en toeristisch aanbod

Twenterand is een parel aan het snoer van het verblijfsgebied Twente, waar de Linderbeek en de Regge samenvloeien in de schilderachtige omgeving van Brinkdorp den Ham en het mooiste hoogveenrestant van de hele regio te vinden is. Toeristen die in/op onze campings, hotels en B&B's verblijven worden verrast door al het moois dat Twenterand te bieden heeft. We blijven ook in 2026 samenwerken met de verschillende gebiedspartners om de gecontroleerde groei van deze sector te faciliteren en zetten in op de toeristische gebiedsontwikkeling van de Engbertsdijkvenen.

Subdoel: Multifunctionele accommodaties worden efficiënt(er) gebruikt

Activiteiten

- **Doorontwikkeling subsidiebeleid**

Omschrijving

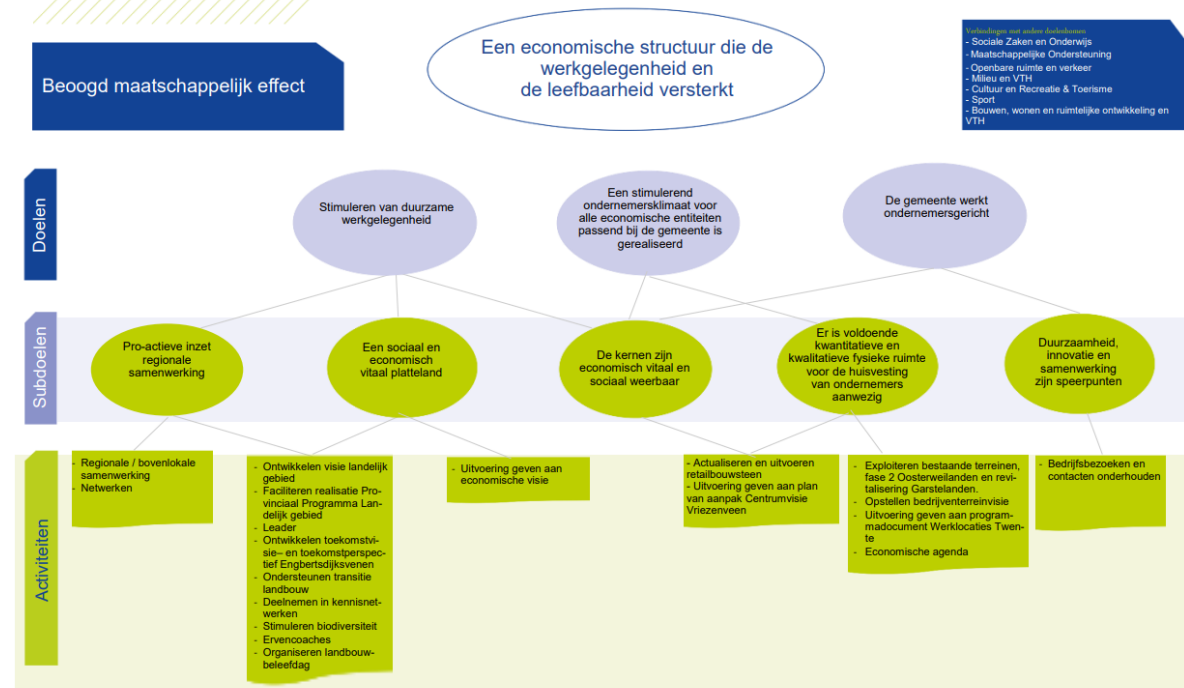
De afgelopen jaren is er hard gewerkt aan een nieuw subsidiebeleid. In november 2024 heeft de raad de nieuwe Algemene subsidieverordening vastgesteld. In april 2025 is er door de raad besloten incidenteel middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het vervolgbeleid.

Als gevolg van de recente motie (2026-M04) wordt de implementatie van het nieuwe subsidiebeleid een jaar verschoven. Dit betekent dat alle subsidies zullen eindigen op 31-12-2028. Vanaf 1-1-2029 zal er een nieuw subsidiebeleid in werking treden.

Doelenboom Economie en Werkgelegenheid

Doelenboom

Economie en Werkgelegenheid | 2026

Beoogd Maatschappelijk effect en doelen Economie en werkgelegenheid

Beoogd maatschappelijk effect

Een economische structuur die ondernemerschap, werkgelegenheid, bestaanszekerheid en daarmee de leefbaarheid versterkt.

Doelen

Stimuleren van duurzame werkgelegenheid

In 2026 zetten we verder in op integrale ontwikkeling van een duurzame arbeidsmarkt in Twenterand. Hierbij zoeken we de verbinding met het sociaal domein, waarbij accenten worden gelegd op een inclusieve arbeidsmarkt, arbeidsparticipatie en passend onderwijs. We doen dit ook met andere Twentse partners omdat deze vraagstukken regionale opgaven zijn.

Een stimulerend ondernemersklimaat voor alle economische entiteiten passend bij de gemeente is gerealiseerd

We werken aan aan innovatief, toekomstgericht ondernemersklimaat voor alle economische entiteiten, zowel commercieel als niet-commercieel, in de gemeente Twenterand. Zo organiseren we ondernemersontbijten, worden ondernemers in het zonnetje gezet, doen we aan kennisuitwisseling en werken we nauw samen met de diverse ondernemersverenigingen. In het kader van ruimtevraag wordt samen met het ruimtelijk domein gezocht naar een goede invulling van bestaande bedrijventerreinen en de - waar al bekende plannen zijn - de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen.

De gemeente werkt ondernemersgericht

De gemeente Twenterand werkt met een bedrijfscontactfunctionaris, die de ondernemers goed weten te vinden bij vragen of suggesties. Daarnaast halen we actief informatie, kennis en ervaringen op bij ondernemers ten behoeve van ruimtelijke- of beleidsontwikkelingen. Ondernemers kunnen ook weer informatie halen uit door de gemeente gedane onderzoeken.

Subdoelen

Een sociaal economisch vitaal platteland

Activiteiten

- **Ontwikkelen toekomstvisie- en toekomstperspectief Engbertsdijkvenen**

Omschrijving

Het Investeringsprogramma Recreatieve Basisvoorzieningen vormt hierin de eerstvolgende stap. De afronding vraagt nog uitwerking op enkele onderdelen en heeft vertraging opgelopen door personele wisselingen. Samen met de betrokken partners wordt bezien hoe de verdere gebiedsontwikkeling en samenwerking rond Engbertsdijkvenen worden vormgegeven.

- **Ervencoaches**

Omschrijving

Over de toekomstige financiering van de ervencoaches vindt nog overleg plaats tussen de betrokken partijen.

- **Ontwikkelen visie landelijk gebied**

Omschrijving

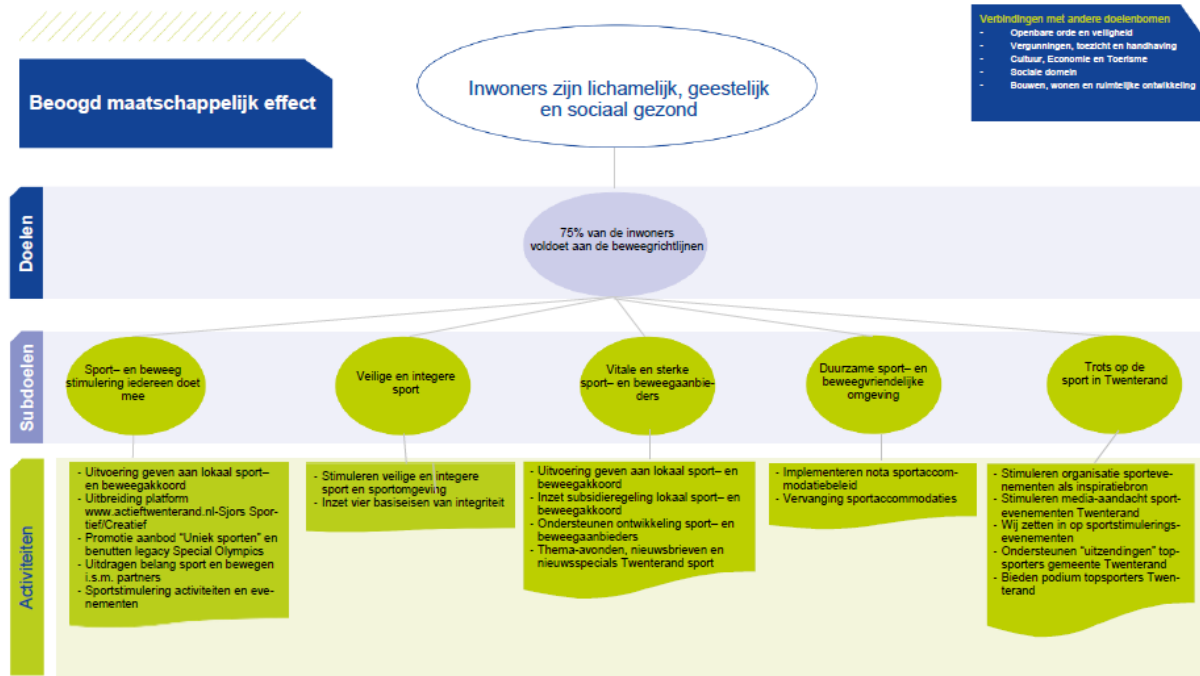
Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen krijgt toenemende maatschappelijke en politieke aandacht. Naar aanleiding van een raadsmotie is hierover op 7 juli een dialoogsessie gehouden met betrokken partijen. Het kabinet heeft in juni de hoofdlijnen van een convenant gewasbescherming gepresenteerd. Dit convenant moet een einde maken aan de lappendeken aan beleid die dreigt te ontstaan doordat gemeenten en provincies allemaal hun eigen regels maken. Ook moet het convenant ervoor zorgen dat in 2040 er geen gevaren voor het milieu en de gezondheid zijn als gevolg van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Na afronding in het najaar van 2026 vormen de gebiedsinventarisaties van de West-Twentse gemeenten inventarisaties een belangrijke basis voor verdere keuzes binnen Twenterand en een gezamenlijke West Twentse visie op het landelijk gebied.

Doelenboom Sport

Doelenboom

Sport | 2026

Beoogd maatschappelijk effect en doelen Sport

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn lichamelijk, geestelijk en sociaal gezond

Doelen

75% van de inwoners sport en beweegt

Hoe vitaler iemand is, hoe groter de kans dat diegene kan deelnemen in de maatschappij en zelfstandig thuis kan blijven wonen.

De overheid wil dat 75% van de Nederlandse bevolking in 2040 aan de Beweegrichtlijnen voldoet. Dit verkleint de kans op lichamelijke en mentale gezondheidsproblemen. Dat staat in het Nationaal Preventieakkoord. De gemeente Twenterand onderschrijft deze ambitie op weg naar een samenleving waarin minimaal 75% van de Twenteranders uit alle lagen van de bevolking voldoet aan de landelijk vastgestelde beweegrichtlijnen. We zetten hierbij sport in als middel in samenwerking met aanpalende domeinen zoals onderwijs, zorg en welzijn en het overkoepelende plan "Gezond en Actief Leven Aanpak". De onderzoeken naar sport- en beweeggedrag waar we als gemeente Twenterand gebruik van maken worden uitgevoerd door de CBS/RIVM-VWS, GGD, het Kenniscentrum Sport & Bewegen en NOC*NSF.

Deze onderzoeksorganisaties willen we in 2026 betrekken voor het verkrijgen van de actuele inzichten, metingen en cijfers. Deze gebruiken we dan voor evaluatie van de huidige en ontwikkeling van de nieuwe lokale sport en beweegvisie / Sportakkoord Twenterand 2027 - 2030.

Subdoel: Vitale en sterke sport- en beweegaanbieders

Activiteiten

- **Ondersteunen ontwikkeling sport- en beweegaanbieders**

Omschrijving

Project Club Kader Coaching (CKC)

De Combinatiefunctionaris Sport - Welzijn zet middels het project Club Kader Coaching in op de ondersteuning van sportverenigingen bij de begeleiding en ondersteuning van trainers en coaches en de ontwikkeling van kaderbeleid binnen de club. In Twenterand worden momenteel drie sportverenigingen ondersteund. Voor deze ondersteuning leveren zij een financiële bijdrage dit zorgt voor een extra inkomstenpost ter hoogte van in totaal voor 2026 € 4.500,--

Subdoel: Duurzame sport- en beweegvriendelijke omgeving

Activiteiten

- **Vervanging sportaccommodaties**

Omschrijving

Semipermanente sporthal

Met de komst van het nieuwe sportcentrum in Vriezenveen eindigt het gebruik van de semipermanente sporthal medio eind 2028. Aangezien de semipermanente sporthal was voorzien voor de periode 2016 tot en met 2021 betekent dit dat de sporthal nog een aantal jaar door moet voordat deze definitief vervangen is. Mede door de veroudering alsmede prijsontwikkelingen in de markt heeft de Stichting Binnensport Accommodaties Vriezenveen (vrijwilligers) te maken gehad met een stijging van de kosten voor met name energie, onderhoud en schoonmaak in de afgelopen jaren. Het feit dat het bewegingsonderwijs enkele jaren geleden is overgeheveld vanuit de gymzaal aan de Krijgerstraat naar de Semipermanente Sporthal kent als keerzijde dat dit ook meerkosten met zich meebrengt in energie, onderhoud en schoonmaak. Er hebben gesprekken plaatsgevonden met de stichting. Overname door de gemeente is onderzocht, maar blijkt een fors duurdere optie. Dit maakt dat er voor de resterende looptijd van het gebruik van de semipermanente sporthal een tijdelijke budgetverruiming nodig is voor de exploitatie door de stichting voor de periode 2026 tot en met 2028 van € 10.000,- per jaar.

- **Ontwikkeling 2 van de 4 inclusieve speeltuinen**

Omschrijving

Inclusieve speeltuinen

Het project inclusieve speeltuinen is vertraagd door verschillende omstandigheden. Er is uitvoerig onderzocht of de oorspronkelijk beoogde locaties voor Vroomshoop en Den Ham doorgang kunnen vinden. Dit is tot op heden nog onzeker. Ook is onzeker of de beschikbare financiële middelen voldoende zullen zijn om kwalitatieve inclusieve speeltuinen te realiseren met bijbehorende infrastructuur en andere noodzakelijke faciliteiten. Het onderzoek naar deze onzekerheden loopt nog.

Verklaring verschillen Economie en vrijetijdsbesteding

Verklaring verschillen Economie en vrijetijdsbesteding

Programma Economie en vrije tijdsbesteding

Lasten

Doelenboom Cultuur en Recreatie en Toerisme	V	-2.200
Doelenboom Economie en werkgelegenheid		0
Doelenboom Sport	N	126.240
	N	<u>124.040</u>

Baten

Doelenboom Cultuur en Recreatie en Toerisme	N	23.000
Doelenboom Economie en werkgelegenheid		0
Doelenboom Sport	N	3.000
		<u>26.000</u>

Totaal programma Economie en vrije tijdsbesteding N 150.040

Toelichting bedragen programma Economie en vrije tijdsbesteding

Cultuur en Recreatie en Toerisme (lasten)

Door nieuwe aanbesteding van de verzekeringen is er overall een voordeel van € 68.000 in 2026 op verzekeringen. De verdeling over de doelenbomen in de begroting is bijgewerkt. Het meerjarig voordeel is reeds in de UPN 2027 verwerkt.	V	-2.200
	V	<u>-2.200</u>

Cultuur en Recreatie en Toerisme (baten)

I.v.m. achterstallig onderhoud op de Klaampe en het feit dat de verduurzamingsmaatregelen nog niet gereed zijn, is de huurprijs de laatste jaren niet geïndexeerd. De inkomsten blijven dus structureel achter bij de raming.	N	23.000
	N	<u>23.000</u>

Sport (lasten)

Op sportpark 't Midden en Twistveen zijn de onderhoudskosten van kunstgras hoger dan geraamd. Er is gekozen voor de aanleg van kunstgras met kurk i.p.v. met rubber. Dit is milieuvriendelijker, maar wel duurder in onderhoud (€ 4.000 per veld).	N	16.000
Het algemeen onderhoud van het zwembad in Vriezenveen is hoger dan geraamd. Er zijn meer werkzaamheden uitbesteed aan Hellebrekers i.v.m. ziekte van een collega.	N	42.000
Het algemeen onderhoud van zwembad de Zandstuve is hoger dan geraamd. Er zijn meer werkzaamheden uitbesteed i.v.m. ziekte van een technische collega.	N	15.000
In sporthal Weemelanden is afgeschreven materiaal vervangen, waardoor er een kleine overschrijding plaats vindt	N	5.000
I.v.m. verlenging gebruik semi permanente hal wordt de bijdrage aan de stichting hoger	N	10.000
De nieuwe aanbesteding schoonmaak valt hoger uit. Dit nadeel is ook reeds meegenomen in de UPN 2027.		45.000
Onderhoud inclusieve speeltuinen kan in 2026 naar € 0 (ze zijn nog niet aangelegd)	V	-10.260
Door nieuwe aanbesteding van de verzekeringen is er overall een voordeel van € 68.000 in 2026 op verzekeringen. De verdeling over de doelenbomen in de begroting is bijgewerkt. Het meerjarig voordeel is reeds in de UPN 2027 verwerkt.	N	3.500
	N	<u>126.240</u>

Sport (baten)

Gewoon Bijzonder Twenterand is geen huurder meer van de horeca van het zwembad, hierdoor zijn de inkomsten lager.	N	7.500
Extra inkomsten van clubkader coaching	V	-4.500
	N	<u>3.000</u>